

INTEGRATING CITIES SADA NÁSTROJŮ

Antidiskriminační politiky

Poděkování

Síť EUROCITIES by ráda poděkovala Marcusi Englerovi z organizace Network Migration pro Evropu a Sue Lukes, Anně Reisenberger a Richardovi Stantonovi z organizace MigrationWork CIC za jejich práci a přínos k těmto sadám nástrojů.

Rádi bychom poděkovali pracovní skupině EUROCITIES Migration & Integration (migrace a integrace) za její vedoucí roli při zpracování těchto publikací, a to zejména následujícím osobám: Ramon Sanahuja (Barcelona); Andreas Germershausen, Cigdem Ipek, Andreas Kapphan a Ulrich Raiser (Berlín); Christine Lunde Rasmussen (Kodaň); Anu Riila (Helsinky); Toralv Moe a Tone Skodvin (Oslo); Paul Hoop (Rotterdam); Maria Nyrhinen (Tampere); Paula Popoire Gomes a Tom Versluys (Haag). A konečně bychom chtěli vyjádřit poděkování všem, kteří k sadám nástrojů přispěli svými návrhy a příklady.

Copyright © 2012 EUROCITIES asbl, Brusel, Belgie. Budete-li citovat jakoukoli část této publikace, uveďte prosím její název a autorskou organizaci.

Práci na tvorbě tematického standardu v rámci této sady nástrojů řídil partner projektu MIXITIES, nezisková poradenská organizace s názvem MigrationWork CIC, která se věnuje otázkám migrace a integrace / www.migrationwork.org

K dispozici: EUROCITIES asbl

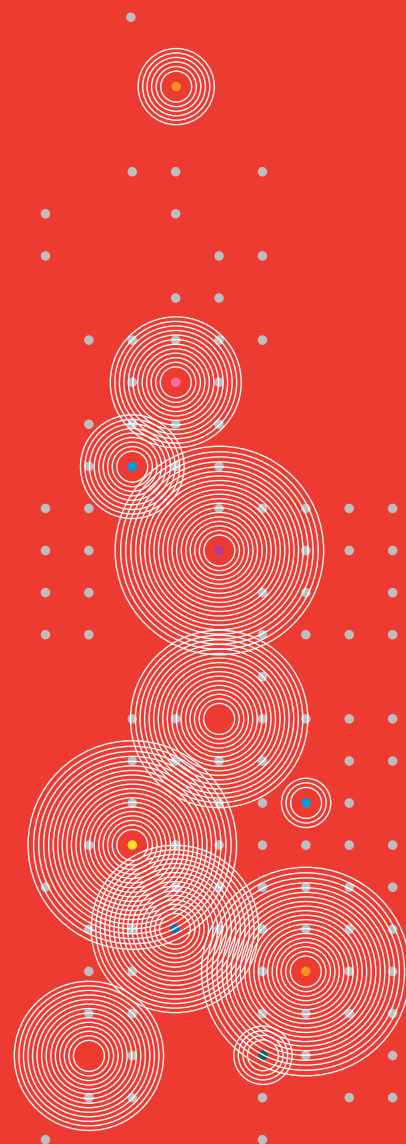
www.eurocities.eu / www.integratingcities.eu / info@eurocities.eu

Autoři:

Sue Lukes a Richard Stanton, MigrationWork CIC

Projekt MIXITIES byl spolufinancován Evropskou komisí - Generálním ředitelstvím pro vnitřní záležitosti prostřednictvím Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí. Za názory a stanoviska vyjádřená v této publikaci nesou odpovědnost autoři projektu. Evropská komise za tyto názory a stanoviska, ani za jakékoli jejich využití, neodpovídá.

O sadě nástrojů

Sada nástrojů Integrojících měst nabízí praktický vyzkoušený návod a inspiraci, aby tak pomohla městům dosáhnout standardů v klíčových oblastech integrace přistěhovalců tak, jak jsou stanoveny v **Chartě Integrojících měst EUROCIITIES**.

Integrating Cities mají k dispozici tři sady nástrojů, které byly připraveny díky projektu **MIXITIES – Integrační proces v evropských městech, který byl financován** z Evropského integračního fondu. Sady pokrývají:

- úvodní a jazykové kurzy
- podporu kulturní rozmanitosti
- antidiskriminační politiku

Sady nástrojů jsou určeny především lidem pracujícím na místních úřadech ve větších evropských městech. Mohou však být užitečné i menším místním správám v Evropě i mimo ní a dále jejich partnerům, například neziskovým organizacím. Bez ohledu na to, zda váš úřad již na integračních tématech pracuje nebo právě začíná, nástroje Integrojících měst mohou být nápomocné

Jakým způsobem sady nástrojů vznikly?

V každé sadě najdete **srovnávací měřítko Integrojících měst**, společně s návodem a příklady, které uživatelům pomohou jej aplikovat.

Porovnání vychází z celoevropského přehledu zkušeností z měst, která na každém ze tří témat pracovala. V rámci projektu **MIXITIES** odborníci z jednotlivých měst, společně s nezávislými odborníky, identifikovali hlavní rysy místní politiky, praktických postupů a řízení, které u každého tématu vytvářejí rozdíl, což umožňuje městům dosáhnout standardu Integrojících měst.

Porovnáním se s tímto srovnávacím měřítkem může město vidět, jak blízko je ke standardům stanoveným v Chartě Integrojících měst. Uvidí, co je ještě nutné udělat, aby tyto standardy splnilo. Může najít i inspiraci, jak se nejlépe přizpůsobit nejučinnějším postupům v evropských městech.

Vedle těchto sad nástrojů, je prováděno monitorování implementace Charty prostřednictvím každoročních průzkumů Integrojících měst u signatářů Charty.

Sady nástrojů a Charta Integrovaných měst

Cílem sady nástrojů je vést města při naplňování Charty Integrovaných měst. Tato Charta stanovuje povinnosti a odpovědnosti měst s cílem obsáhnout rozmanitost jejich populace a poskytnout stejné příležitosti v jejich rolích jako tvůrců politiky, poskytovatelů služeb, zaměstnavatelů, příjemců zboží a služeb. Charta byla zpracována v roce 2010 a dosud ji podepsalo více než 25 měst.

Charta Integrovaných měst uvádí:

Jako tvůrci politiky budeme:

- Aktivním způsobem přenášet a sdělovat náš závazek o rovných příležitostech každému žijícímu ve městě;
- Zajišťovat stejný přístup a antidiskriminaci napříč všemi našimi politikami;
- Usnadňovat zapojování komunit migrantů do našich procesů vytváření politik a odstraňovat překážky, které této participaci brání;

Jako poskytovatelé služeb budeme¹:

- Podporovat stejný přístup migrantů k službám, na které mají právo, zejména přístup k výuce jazyků, bydlení, zaměstnanosti, zdraví, sociální péči a vzdělání;
- Zajišťovat, aby potřeby migrantů byly pochopeny a poskytovatelé služeb jim vycházeli vstříc;

Jako zaměstnavatelé budeme:

- V případě potřeby přijímat opatření, která budou reflektovat diversitu našich měst ve skladbě pracovní síly, a to na všech úrovních obsazování pracovních míst;
- Zajišťovat, aby se všemi zaměstnanci, včetně zaměstnanců pocházejících z jiného prostředí, bylo zacházeno spravedlivým a stejným způsobem ze strany jejich manažerů a kolegů;
- Zajišťovat, aby zaměstnanci porozuměli a respektovali otázky diversity a rovnosti;

Jako příjemci zboží a služeb budeme:

- Uplatňovat principy rovnosti a diversity při zadávání veřejných zakázek a vyhlašování tendrů;
- Podporovat principy rovnosti a diversity mezi našimi smluvními stranami;
- Podporovat rozvoj diversní dodavatelské báze.

¹ Signatáři této Charty mají při zajišťování veřejných služeb různé veřejné povinnosti. V případě, že signatářské město je přímý poskytovatel služeb, souhlasí s ustanoveními této Charty. Pokud signatářské město není přímým poskytovatelem služeb, souhlasí s podporováním ustanovení této Charty u poskytovatelů služeb.

Úvod

Tato sada nástrojů stanovuje **srovnávací standard Integrujících měst v oblasti diskriminace** - o co se jedná a jak lze využít seznam kontextových faktorů k zahrnutí specifických podmínek daného města při aplikaci tohoto celoevropského nástroje. Poskytuje návod, jak může vaše město standard co nejlépe využít k rozvoji antidiskriminačního plánu.

Tato sada nástrojů zahrnuje aspekty, které se zabývají bariérami způsobenými diskriminačními politikami, a doporučení, co města mohou pro překonání takových bariér udělat. Je určena k doplnění odlišné, avšak související sady nástrojů k integraci měst s názvem *Podpora kulturní rozmanitosti*, která se zaměřuje na to, jak mohou města využít potenciál kulturní rozmanitosti.

Co je antidiskriminační standard?

Začíná **standardem Integrujících měst** - souhrnem politických cílů antidiskriminace, které vycházejí z Charty Integrujících měst.

Srovnávací standard dále uvádí následující součásti:

Klíčové faktory jsou prvky politik, které městům umožňují splnit standard Integrujících měst. Čím více těchto klíčových faktorů tedy město zavede, tím větší má šanci na dosažení standardu. Každý faktor je formulován jako výrok neboli tvrzení, a vy sami můžete posoudit, zda pro vaše město platí či ne.

Pomocné otázky se týkají záležitostí, které je třeba prošetřit, než město daný klíčový faktor zavede.

Příklady znázorňují způsoby, jakými města pracují na řešení témat, na něž se klíčový faktor vztahuje.

VEREJNY ZAVAZEK

01 Město dává příklad, jak bojovat proti diskriminaci migrantů, a to propagací svého závazku k dodržování rovnosti všech obyvatel.

Pokud politici lidé jasné a veřejné vyjádří svůj závazek, formují a inspiroují tak činnost městských úředníků, migrantů a externích aktérů, a stanou se tak v něm se mohou účinně rozvíjet strategie, kampaně a konzultace. Vytvoří se tím referenční bod nejen pro plánování služeb, ale i pro jedince, kteří chtějí překonat hranice obyčejného dodržování předpisů a rozvíjet kreativní řešení problémů.

POMOCNÉ OTÁZKY

- Existuje veřejné prohlášení týkající se závazku města bojovat proti diskriminaci migrantů?
- Zohledňují politici lidé tento závazek často?
- Formuje a inspiruje tento závazek činnost městských úředníků, migrantů a externích aktérů?
- Barry: Tv potaz? Je užitečný při vývoji kreativních řešení problémů?

PŘÍKLADY

Město Gent je evropským lídrem v boji proti diskriminaci migrantů. V prohlášení města, Gent 2020, je sociální udržitelnost považována za klíčový strategický cíl. Závazek boje proti diskriminaci nachází odezvu ve veřejných prohlášeních starosty, která propagují rovnost a začlenění migrantů. Město Gent podepsalo Chartu Integrujících měst sítě EUROCIITIES, přihlásilo se k Evropské koalici měst proti rasismu (ECCAR) a jejichžmu označování rovnost a rozmanitost.

Dublínská kampaně s názvem „Jedno město, jeden národ“, vedená úřadem městské rady pro integraci, obsahuje jasné prohlášení proti rasismu a diskriminaci, a zároveň podporuje začlenění a integraci migrantů. Kampaně předává médiím i veřejnosti signál, že Dublín je otevřené město, které respektuje a přijímá rozdíly, je přívětivé, bezpečné a rovné, a neakceptuje rasismus ani diskriminaci.

A co specifické kontextové faktory?

Zkušenosti měst ukazují, že faktory, nad kterými města prakticky nemají kontrolu, mají s velkou pravděpodobností vliv na integraci přistěhovalců, která je tak náročnější. Prostřednictvím projektu MIXITIES sestavila síť EUROCIITIES seznam těchto kontextových faktorů, které mohou ovlivnit její schopnost splnit daný standard. Tyto faktory, uvedené na konci srovnávacího standardu, můžete samozřejmě použít k popisu pokroku, kterého vaše město v oblasti antidiskriminace dosáhlo.

Jak lze využít sadu nástrojů proti diskriminaci?

Každá sada nástrojů k integraci měst je prostředkem k inspiraci, hodnocení a rozvoji vaší politiky. Standard této sady nástrojů můžete uplatnit různými způsoby podle toho, k jakému vývoji zatím ve vašem městě došlo; můžete se rozhodnout, zda se zaměříte na celý standard nebo pouze na jeho část; dále si můžete zvolit, od koho chcete získat zpětnou vazbu a jaké zdroje máte k dispozici. Následující možnosti může vaše město vyzkoušet buď jako samostatná opatření nebo postupně:

Přejete si jednoduchý levný posudek své práce v oblasti antidiskriminace s využitím vašich vlastních zdrojů?

Porovnání formou interního hodnocení

S pomocí interního hodnotícího týmu nebo poradců může vaše město využít sadu nástrojů Integrovaných měst za účelem posouzení svého vývoje vzhledem ke srovnávacímu standardu. Může se jednat buď o jednorázový posudek nebo posudek opakovaný, na jehož základě může město sledovat svůj pokrok.

Přejete si, aby vaši antidiskriminační práci podrobně přezkoumali praktičtí odborníci, kteří znají vaše zkušenosti a zároveň přinášejí nový pohled z jiných měst?

Provádění porovnávání

Můžete provést porovnání, abyste získali hloubkové hodnocení práce vašeho města a nový náhled na způsoby, jakými se můžete dostat na evropský standard. Tak můžete i potvrdit nebo dále rozvinout své vlastní hodnocení.

Při metodě vzájemného posouzení v rámci EUROCITIES, tým kolegů nebo „rovnocenných partnerů“ z jiných organizací společně hodnotí výkon vašeho města a porovnává ho se standardem. Hodnotící tým se může skládat z kolegů z různých měst vaší země nebo z jiných zemí. Síť EUROCITIES má také dobrou zkušenost se spoluprací s kolegy, kteří nejsou v pravém slova smyslu rovnocenní, například z přistěhovaleckých organizací nebo ze státní správy.

Pod vedením odborného lídra tým systematicky kontroluje aktivitu hostitelského města a porovnává ji s každým klíčovým faktorem standardu. Tato kontrola začíná tím, že město provede sebehodnocení na základě posudku, který stanovuje, zda jsou splněny jednotlivé klíčové faktory; používají se k tomu **písemné zdroje** informací, jako jsou zápisy, protokoly, tiskové konference, výroční zprávy, data získaná monitorováním, tiskové zprávy atd. Tým poté město navštíví a provede **pohovory a tzv. focus groups** s městskými úředníky a dalšími zúčastněnými stranami působícími v dané oblasti, a tímto způsobem hledá další důkazy o tom, jak město plní stanovený standard. Každý důkaz získaný při pohovorech se zaznamenává. Kolegové z týmu pak dají dohromady dokumentaci a informace z pohovorů, a na jejich základě udělají **závěr** o tom, jak si město vede ve srovnání se standardem, a poskytnou mu **rady**, jak posílit integrační práci. Tyto rady nebo doporučení mohou být poskytnuty přímo kolegům z hostitelského města v rámci závěrečné porady nebo zahrnuty v následné zprávě.

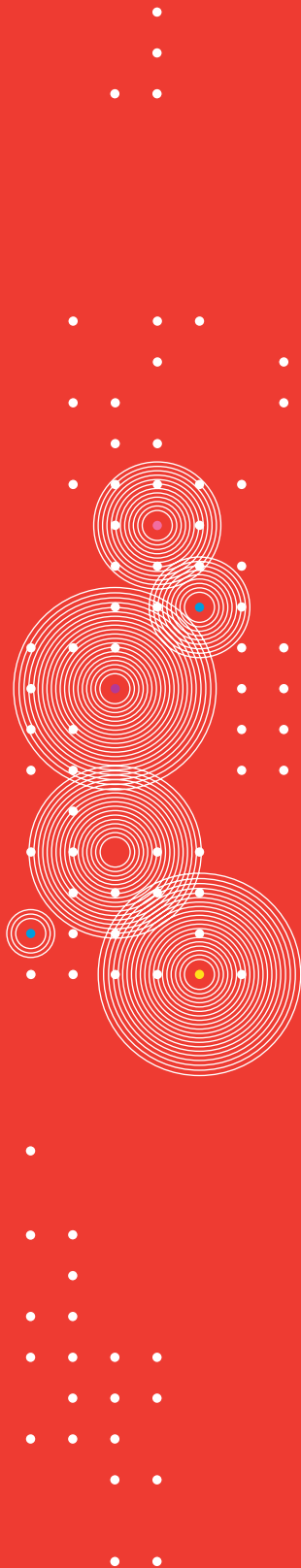
Tato možnost není levná, protože zahrnuje náklady na návštěvu týmu a profesionální vedení odborníkem. Může však přinést nové perspektivy a širší zkušenosti kolegů, kteří jsou schopni objektivně posoudit místní postupy.

Zjistili jste, co chybí ve vaší antidiskriminační práci, a nyní potřebujete plán, jak vaše město posunout na evropský standard?

Příprava plánu rozvoje

Tuto možnost byste mohli využít, pokud vaše město zatím nemá žádný antidiskriminační program - nebo pokud program máte a právě jste ho přezkoumali pomocí jedné z výše uvedených metod. Jak zmapujete kroky, které by teď vaše město mělo podniknout, aby se dostalo na evropský standard?

Standard integrace měst nabízí rámec, podle něhož může město navrhnout plán rozvoje činnosti proti diskriminaci. Klíčové faktory standardu vám pomohou formovat cíle vašeho plánu. Pomocné otázky naznačují prioritní kroky, které je třeba podniknout k dosažení cílů - kromě dlouhodobějších záměrů doporučujeme také stanovit několik „rychlých“ cílů, aby vaši zaměstnanci a veřejnost brzy viděli první výsledky. Srovnávací standard konečně nabízí příklady z jiných měst, na nichž konkrétně ukazuje, jak mohou dobře naplánované kroky pomoci k dosažení evropského standardu boje proti diskriminaci.

STANDARD INTEGROUJÍCÍCH MĚST

Město přijme nezbytná opatření k tomu, aby migrantům nebyl odepřen přístup k pracovním příležitostem, službám, veřejným zakázkám a nabídkovým řízením městského úřadu.

Evropská unie má silný právní rámec, který zakazuje diskriminaci, přímou i nepřímou,² například z rasových nebo etnických důvodů. Patří sem Listina základních práv, dvě směrnice o zákazu diskriminace a navržená směrnice proti diskriminaci v oblasti služeb mimo zaměstnanost. Ochrana před diskriminací se však zatím v Evropě nestala skutečností. Výzkum ukazuje, že je to kvůli neúplné transpozici legislativních nástrojů EU v některých členských státech, slabosti institucí zabývajících se ochranou práv a nedostatku povědomí o právech. Podle Charty Integrujících měst sítě EUROCITIES hrají i města klíčovou roli při zajišťování toho, že jejich obyvatelé nebudou diskriminováni v přístupu ke službám a zaměstnanosti, a že jim bude v případě jakékoli diskriminace poskytnuta pomoc.

² K přímé diskriminaci dochází, pokud se s určitou osobou ve stejné situaci zachází hůř než s ostatními kvůli určité charakteristice (jako je rasa, pohlaví nebo věk). Migrantů se mohou například setkat s přímou diskriminací, když je jim odepřeno zaměstnání nebo služby kvůli jejich etnickému původu či náboženství. K nepřímé diskriminaci dochází, když se zavede na první pohled nediskriminující opatření, které se týká všech potenciálních uchazečů nebo uživatelů služeb a prakticky vylučuje většinu osob nebo všechny osoby z určité skupiny.

VEŘEJNÝ ZÁVAZEK

01

Město dává příklad, jak bojovat proti diskriminaci migrantů, a to propagací svého závazku k dodržování rovnosti všech obyvatel.

Pokud političtí lídři jasně a veřejně vyjádří svůj závazek, formují a inspirují tak činnost městských úředníků, migrantů a externích aktérů, a stanoví rámec, v němž se mohou účinně rozvíjet strategie, kroky, kampaně a konzultace. Vytvoří se tím referenční bod nejen pro plánování služeb, ale i pro jedince, kteří chtějí překročit hranice obyčejného dodržování předpisů a rozvíjet kreativní řešení problémů.

POMOCNÉ OTÁZKY

- Existuje veřejné prohlášení týkající se závazku města bojovat proti diskriminaci migrantů?
- Zohledňují političtí lídři tento závazek často?
- Formuje a inspiruje tento závazek činnost městských úředníků, migrantů a externích aktérů?
- Berou jej v potaz? Je užitečný při vývoji kreativních řešení problémů?

PŘÍKLADY

Město **Gent** je evropským lídrem v boji proti diskriminaci migrantů. V prohlášení města, Gent 2020, je sociální udržitelnost považována za klíčový strategický cíl. Závazek boje proti diskriminaci nachází odezvu ve veřejných prohlášeních starosty, která propagují rovnost a začlenění migrantů. Město Gent podepsalo Chartu Integrovaných měst sítě EUROCITIES, přihlásilo se k Evropské koalici měst proti rasismu (ECCAR) a Belgickému označování rovnosti a rozmanitosti.

Dublinská kampaň s názvem „Jedno město, jeden národ“, vedená úřadem městské rady pro integraci, obsahuje jasné prohlášení proti rasismu a diskriminaci, a zároveň podporuje začleňování a integraci imigrantů. Kampaň předává médiím i veřejnosti signál, že Dublin je otevřené město, které respektuje a přijímá rozdíly, je přístupné, bezpečné a rovné, a neakceptuje rasismus ani diskriminaci.

STRATEGIE

02

Město zpracovalo antidiskriminační strategii, která jako cílovou skupinu stanovila migranty.

Práva migrantů nebudou pravděpodobně naplněna, pokud se na ně bude nahlížet jako na izolovanou otázku. Aby mohla být účinně naplňována, je třeba je zahrnout do širšího kontextu celkové strategie rovných příležitostí, připravené městským úřadem v rámci jeho základních činností a plně integrované do činností a plánování města. Taková strategie by měla řešit diskriminaci všech znevýhodněných skupin, ale zároveň konkrétně identifikovat migranty.

POMOCNÉ OTÁZKY

- **Má vaše město strategický dokument, který spojuje aktivity proti diskriminaci - buď v podobě samostatné politiky nebo jako součást strategických plánů města?**
- **Stanovuje tato strategie cíle a klíčové priority těchto aktivit a hlavní kroky, programy a časové plány? Kdo je odpovědný za jaké kroky?**
- **Uvádí migranty jako cílovou skupinu?**
- **Tvoří součást hlavních činností vašeho města?**
- **Vědí praktičtí odborníci v městské správě a partnerských agenturách o strategii a odkazují na ni ve své práci?**

PŘÍKLADY

Město **Malmö** připravilo strategii proti diskriminaci, jejímž cílem je „zviditelnit diskriminaci, pracovat proti ní a prosazovat lidská práva a rovné zacházení“. Strategie zahrnuje diskriminaci kvůli pohlaví, věku, zdravotnímu postihu, etnickému původu, náboženství nebo víře, sexuální orientaci a transgenderové identitě. Byla navržena opatření v oblasti zaměstnanosti, bydlení, vzdělání a participace na běžném životě města, s konkrétními kroky a prostředky vyčleněnými pro následnou fázi. Správa města dohlíží na to, aby příslušné orgány realizovaly jednotlivé kroky strategie. Podávání zpráv je transparentní a na základě testování, náhodných vzorků, dotazníků a cílených pohovorů je na webové stránce města publikována každoroční prezentace.

Město **Amsterdam** zavedlo v roce 2010 strategii, jejímž cílem je bojovat proti diskriminaci ve všech oblastech, včetně etnického původu, náboženství a víry. Mezi hlavní opatření patří zveřejňování různých forem diskriminace a zvyšování povědomí o tom, jak je řešit a nahlašovat. Na zavádění strategie dohlíží oddělení sociálního rozvoje; strategie je realizována prostřednictvím městských služeb a sektorů, mimo jiné včetně pracovního trhu, vzdělávání a bezpečnosti.

KOORDINACE A ŘÍZENÍ

03

Město přidělilo odpovědnost za realizaci svých antidiskriminačních cílů konkrétní osobě nebo orgánu, který má dostatečnou autoritu k zajištění plnění a koordinace různých zapojených aktérů.

Pokud má být boj proti diskriminaci úspěšně realizován a sledován, je třeba najít osobu (nebo orgán) s jasně danou odpovědností, pravomocí a mandátem, která (který) bude na práci dohlížet a koordinovat různé zapojené aktéry.

POMOCNÉ OTÁZKY

- **Kdo je odpovědný za realizaci antidiskriminační strategie anebo cílů města v této oblasti?**
- **Má tato osoba (nebo orgán) dostatek autority na řízení této práce?**
- **Má tato osoba (nebo orgán) potřebné zdroje na zajištění realizace?**
- **Jak se práce různých oddělení a agentur proti diskriminaci koordinuje ve městě a mimo město tak, aby byly splněny strategické cíle ohledně diskriminace?**

PŘÍKLAD

Město **Nantes** přijalo akční plán na posílení práv na přístup a integraci, možnosti získání občanství, prevence diskriminace a rasismu a přizpůsobení služeb v reakci na rostoucí podíl migrantů, kteří ve městě žijí. Realizaci plánu a jeho 12 operačních cílů a 42 opatření koordinuje rada pro rovnost, integraci a občanství. Plán také stanovuje odpovědnost různých správních sektorů za jednotlivé cíle.

Oddělení lidských zdrojů města je navíc odpovědné za správu vnitřního rozměru rozmanitosti a zásady rovných příležitostí.

KONZULTACE S MIGRANTY

04

Názory migrantů jsou důležité pro posouzení účinnosti boje města proti diskriminaci.

Konzultace s migranty ohledně účinnosti a užitečnosti antidiskriminační politiky zajišťuje, že závazek boje proti diskriminaci je pravidelně hodnocen, zlepšován a doplňován. Tyto konzultace mohou tvořit součást dalších opatření zajišťujících rozhovory a konzultace s migranty a jejich organizacemi.

POMOCNÉ OTÁZKY

- Má vaše město konkrétní mechanismy sloužící ke konzultaci s migranty ohledně diskriminace, které možná budou muset čelit v oblasti služeb?
- Hodnotí anebo vylepšují tyto konzultace pravidelně boj vašeho města proti diskriminaci?
- Můžete uvést příklady, jak takové konzultace změnila politiku a postupy města?

PŘÍKLADY

Rada migrantů založená v roce 2004 městem Nantes nabízí migrantům příležitost uplatnit svá občanská práva a aktivně se podílet na politice města. Rada se skládá z městských úředníků, odborníků a volených představitelů organizací, které se zabývají diskriminací a otázkou integrace, a přispívá k občanskému dialogu tím, že umožňuje formální a konstruktivní výměnu mezi městem a jeho rozrůstajícími se komunitami migrantů. Doporučení Rady mimo jiné přispěla k rozvoji městských politik v oblasti rovnoprávnosti, boje proti diskriminaci a integrace. Dohled nad bojem proti diskriminaci byl svěřen pracovní skupině v rámci Rady.

Město Gent podporuje Poradní komisi @REM, což je formální konzultační orgán opírající se o integrační služby města, který poskytuje poradenství jak městu, tak úřadu sociální péče ve specifických otázkách souvisejících s etnickou a kulturní rozmanitostí. Rada, složená ze zástupců migrantů a odborníků na vzdělávání, zaměstnanost a rozmanitost, poskytuje doporučení buď na žádost města nebo ze své vlastní iniciativy.

ZAPOJENÍ EXTERNÍCH AKTÉRŮ

05

Město zapojuje a mobilizuje partnery a zúčastněné strany z veřejného, soukromého a třetího sektoru na podporu svých antidiskriminačních cílů.

Zapojením nevládních a soukromých podniků mohou města vyvinout obrovský vliv mimo oblast své bezprostřední působnosti; tyto podniky mohou přispět k naplnění vize, která zahrnuje rovné příležitosti pro všechny občany. To zase může přinést nové zdroje a náměty pro usnadnění práce.

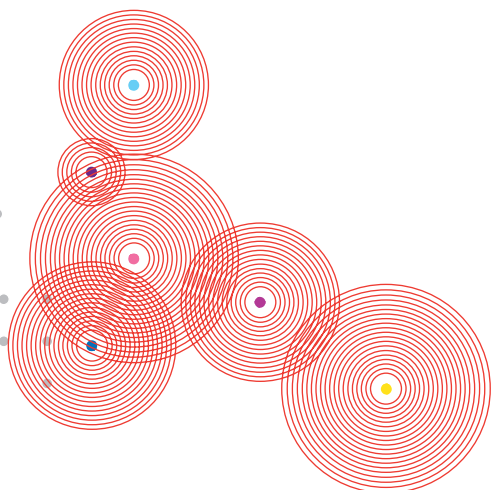
POMOCNÉ OTÁZKY

- Jak se vaše město snaží ovlivňovat boj proti diskriminaci mezi ostatními místními partnery a aktéry?
- Jaké kroky vaše město podniká, aby podpořilo boj proti diskriminaci i v oblastech, kde nemá přímou pravomoc?
- Spolupracuje vaše město s místními médii, aby zajistilo objektivní podávání informací o migrantech?
- Jak vaše město odměňuje pokroky v boji proti diskriminaci v rámci místních podniků anebo občanské společnosti?

PŘÍKLADY

Město **Kodaň** vydalo Chartu o rozmanitosti pro externí organizace, které se tak mohou zapojit do politiky začleňování - tato politika si vytyčila ambiciózní cíl - že se Kodaň do roku 2015 stane „nejpřívětivějším hlavním městem v Evropě“. Tato iniciativa je součástí záměru, který do realizace strategie hodlá zapojit všechny sektory a relevantní aktéry, například soukromé podniky, vzdělávací instituce, bytová družstva, nevládní organizace, média, dobrovolníky, místní komunity a další. Signatáři Charty o rozmanitosti se mimo jiné zavazují k „podpoře iniciativ, které propagují rozmanitost a začleňování a které v Kodani bojují proti diskriminaci“. Chartu propagují i sociální média, takže přitahuje vysokou pozornost obyvatel města.

Město **Tampere** je součástí národní sítě RASMUS, která se skládá ze zástupců více než 30 organizací včetně místních sdružení pro migranty a místních samospráv, které jsou proti rasismu a xenofobii a přejí si podporovat rozmanitost a lidská práva. Tampere využívá své účasti v této síti k zapojování svých obyvatel do plánování a realizace každoročního týdne proti rasismu, který spolufinancuje národní a městská správa.

06

Město zavedlo politiku rovných příležitostí v městské správě, která zaručuje spravedlivé a rovné zacházení ze strany vedoucích a kolegů.

Město jako zaměstnavatel může jít příkladem ostatním místním zaměstnavatelům. Rovných příležitostí na širším trhu práce lze ve městě dosáhnout pouze tehdy, pokud samotná městská správa bude jako zaměstnavatel rovné příležitosti poskytovat.

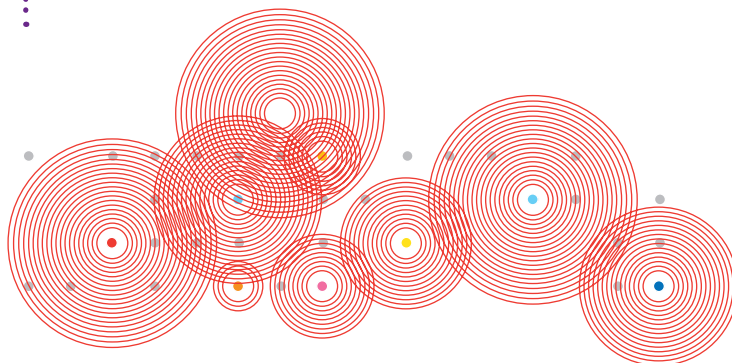
POMOCNÉ OTÁZKY

- Řídí se váš úřad práce písemnými antidiskriminačními zásadami?
- Zahrnují tyto zásady přístup k nápravě v případě diskriminace na každé z těchto úrovní:
  - nábor
  - rozvoj zaměstnanců
  - vztahy na pracovišti?
- Jak se tyto zásady prosazují?
- Přijímá vaše město opatření k překonání přímé i nepřímé diskriminace, se kterou se migranti setkávají?
- Pokud má legislativa přijatá jinými úrovněmi správy tendenci diskriminovat určitou skupinu obyvatel v oblasti zaměstnání, přijalo vaše město opatření k překonání této překážky?
- Mají migranti dle svých vlastních slov rovnocenný přístup k zaměstnání?
- Existují důkazy, že vaše antidiskriminační zásady a postupy týkající se zaměstnanosti slouží jako modely pro ostatní místní zaměstnavatele?

PŘÍKLADY

S přibližně 38 000 zaměstnanců je město **Helsinky** jedním z největších zaměstnavatelů ve Finsku. Za účelem překonání jazykové bariéry, koordinuje městský odbor lidských zdrojů řadu jazykových kurzů a služeb pro migranty. Amiedu, nadace, kterou město vlastní i financuje, zajišťuje kurzy finštiny jako druhého jazyka pro imigranty přímo v místě jejich pracoviště. Kurzy jsou navrženy podle potřeb zaměstnanců i vedoucích a podporují integraci na pracovišti a náležité řízení rozmanitosti. Ti, kteří již dobrou finštinu mají, si mohou vybrat ze široké řady odborných kvalifikací umožňujících zaměstnancům kariéerní růst.

Rennes Metropole zahájila v roce 2010 projekt nazvaný „Objectif Concours (Na cestě za zkouškami ve veřejném sektoru)“, který se zabývá diskriminací v oblasti zaměstnání, se kterou se setkávají absolventi vyššího vzdělání pocházející z nejchudších částí města. Projekt se skládá z výukového systému, v rámci něhož 10 mladých absolventů každoročně dostane od města nabídku na stáž, včetně praxe a zaškolení městským úředníkem. Tato praktická pracovní zkušenost a osobní podpora jsou klíčovými faktory, které přispívají k úspěchu u zkoušek ve veřejném sektoru neboli přijímacích řízeních, a řeší tak znevýhodněné postavení některých uchazečů.

BOJ PROTI DISKRIMINACI V KLÍČOVÝCH SLUŽBÁCH

07

Cíle antidiskriminačních zásad jsou zapracovány do politik a služeb jednotlivých měst; výsledkem jsou akční programy na zajištění rovného přístupu ke všem klíčovým službám včetně bydlení, vzdělání (i vzdělávání pro dospělé a jazykové kurzy), volnočasových aktivit, zdravotní péče, sociálních služeb a péče, zaměstnání, podnikání a školení, a veřejných zakázek.

Strategie rovných příležitostí je účinná, pokud:

- se dostane do všech oblastí komunální činnosti
- je zahrnuta do plánování jednotlivých služeb
- ji všichni zaměstnanci uznají jako základní součást své práce
- umožní všem uživatelům stejný přístup ke službám.

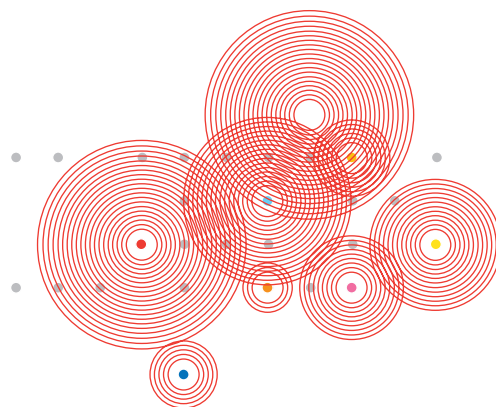
POMOCNÉ OTÁZKY

- **Byla antidiskriminační strategie zavedena na všech úrovních a ve všech službách?**
- **Objevuje se boj proti diskriminaci v plánování všech služeb?**
- **Uznávají všichni zaměstnanci antidiskriminační cíle jako základní součást své práce?**
- **Pokud legislativa přijatá na jiných úrovních samosprávy může omezit přístup ke službám, pracuje vaše město na minimalizování jejího případného negativního dopadu s použitím všech dostupných výjimek a pravomocí?**
- **Spolupracuje vaše město s partnery na rozvoji rovného přístupu migrantů ke všem místním službám?**
- **Jsou migranti dle svých vlastních zkušeností s využíváním služeb stejně spokojeni jako původní obyvatelé?**

PŘÍKLADY

Město **Gent** provozuje tlumočnické a překladatelské služby, které mohou v rámci přidělených časových rozpočtů zdarma využívat poskytovatelé služeb, poskytovatelé zdravotní péče, vzdělávací instituce a sociální organizace. Podle místních nevládních organizací a městských úředníků tato služba výrazně zlepšila přístup migrantů ke službám a usnadnila práci poskytovatelů služeb.

Město **Lublin** se aktivně zabývá diskriminací a rozmanitostí ve vzdělávání pomocí právních a jiných prostředků. Ačkoli ve městě žije relativně homogenní komunita, složená z velké většiny z původních Poláků, Lublin přijímá opatření k zamezení předsudků a diskriminace a zajištění lepší etnické a kulturní integrace v městských školách. Na základě těchto opatření jsou školy povinny zakládat smíšené třídy, a tak začleňovat romské děti mezi děti z většinové etnické skupiny. Organizují se mezikulturní školení pro učitele a pracovníky v oblasti veřejných služeb, a město zaměstnává mezikulturní asistenty, kteří jsou zvyklí pracovat s žáky smíšeného původu.

ZNALOSTI ZAMĚSTNANCŮ

08

Zaměstnanci města jsou informováni o příslušných zákonech a školeni v podpoře rovného přístupu ke službám pro všechny uživatele, včetně migrantů.

Antidiskriminační práce vyžaduje schopnosti a používání moderních metod monitorování a boje proti diskriminaci. Zaměstnanci poskytující služby musí také znát práva migrantů v souvislosti s diskriminací a nápravou.

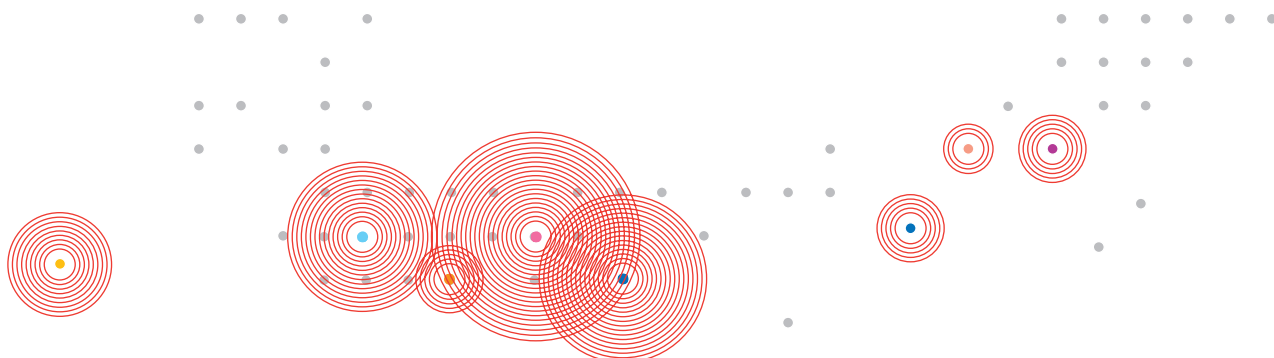
POMOCNÉ OTÁZKY

- **Jaké kroky vaše město podniká za účelem zajištění, aby byli všichni noví zaměstnanci proškoleni v protidiskriminační legislativě, opatřeních a metodách?**
- **Zaměřuje se toto školení konkrétně na hrozící diskriminaci vůči přistěhovalcům?**
- **Dostávají pracovníci ve vašem městě pravidelné informace o aktuální antidiskriminační legislativě, opatřeních a metodách?**
- **Mohou pracovníci tyto informace využívat k podpoře přístupu přistěhovalců ke službám?**
- **Je vaše město schopno posoudit, zda je školení zaměstnanců o těchto záležitostech účinné?**

PŘÍKLADY

Město **Vídeň** nabízí celou řadu školení o boji proti diskriminaci pro různé cílové skupiny z řad zaměstnanců města. Školení se zabývají diskriminací ve městě i mimo město a pokrývají témata, jako jsou druhy a důvody diskriminace, EU, vnitrostátní a regionální právní předpisy o zákazu diskriminace a mandáty místních orgánů v boji proti diskriminaci. K aplikaci obsahu školení na běžný profesní život účastníků kurzů se využívají případové studie.

Město **Madrid** zvyšuje povědomí o otázkách diskriminace a xenofobie mezi svými pracovníky tak, že tyto otázky zahrnuje do školicích kurzů nabízených Institutem pro vzdělávání pod záštitou madridského magistrátu - orgánem, který nabízí školení speciálně pro osoby pracující v Madridu. Zvláštní program zaměřený na zaměstnance pracující přímo s migranty, jako jsou koncepční pracovníci, sociální pracovníci a další, se navíc snaží zvyšovat znalosti a povědomí o interkulturalitě a otázkách rozmanitosti mezi městskými úředníky na všech úrovních.

POVĚDOMÍ MIGRANTŮ O JEJICH PRÁVECH

09

Město přijímá účinné kroky za účelem poskytování informací migrantům, které se týkají:

- jejich práv v souvislosti s diskriminací
- způsobů hledání obhajoby a získání nápravy v případě, že byla podle migrantů porušena jejich práva.

I když města všeobecně neodpovídají za legislativu a prosazování protidiskriminačních zákonů, mohou podporovat zdroje, které migranty informují o jejich právech a umožňují jim bránit se proti diskriminaci ve všech oblastech jejich života.

POMOCNÉ OTÁZKY

- **Zahrnuje protidiskriminační strategie vašeho města cíl informovat migranty o těchto právech? Jaké kroky město k dosažení cíle podniká?**
- **Existují ve městě advokátní centra nebo organizace, které migrantům pomáhají v boji proti diskriminaci?**
- **Jak vaše město takové služby podporuje?**
- **Jakým způsobem město kontroluje, zda migranti znají svá práva? (například prostřednictvím průzkumů)**

PŘÍKLADY

Město **Gent** ke zvýšení povědomí o právech mezi komunitami využívá řadu strategií. Útvar pro podávání zpráv o diskriminaci přijímá a vyšetřuje obvinění z diskriminace. Migranty se mohou dozvědět více o svých právech prostřednictvím programů integrace občanů, které řídí Kom-Pas a Transithuis, nevládní organizace podporované městem. Právní oddělení městské Služby pro integraci rovněž poskytuje informace o právech a možnostech ve vztahu k právnímu postavení, což pomáhá v boji proti diskriminaci. Nabízí letáky a školení pro migranty o jejich právech.

Město **Amsterdam** zahájilo v roce 2011 kampaň s cílem bojovat proti všem formám diskriminace. Plakáty, letáky, reklamy, náramky, billboardy a stránka na Facebooku inzerovaly slogan kampaně: „Diskriminace. Amsterdam s ní skoncoval.“ Celkovou identitu kampaně vyvinula firma specializovaná na komunikaci, zatímco město koordinovalo hlavní činnosti, opatření a akce. Druhá fáze kampaně zahrnovala společnou komunikační kampaň a kampaň zapojující jednotlivé městské části a městské orgány.

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

10

Město zavedlo účinnou politiku rovných příležitostí při zadávání veřejných zakázek, která zakazuje diskriminaci při projednávání městských smluv, a poškozeným stranám přiznává nárok na odškodnění.

Jako hlavní odběratel zboží a služeb může město prostřednictvím podpory této zásady zlepšit integraci. Může také zajistit, aby podniky patřící migrantům nebyly při obchodování s veřejným sektorem znevýhodňovány, a aby obchodovaly pouze s firmami, které samy respektují protidiskriminační zákony.

POMOCNÉ OTÁZKY

- **Jak město zajišťuje, aby dodavatelé zboží a služeb- migranti (tedy podniky patřící přistěhovalcům) měli rovný přístup ke všem výběrovým řízením?**
- **Ověřilo vaše město, zda výběrová řízení nepředstavují žádné skryté nebo nepřímé překážky (jako je upřednostňování větších nebo déle zavedených firem), které by mohly podnikům migrantů snížit jejich šance stát se dodavateli?**
- **Sleduje vaše město veřejné zakázky a hodnotí výsledky s cílem upravit výběrová řízení podle potřeby?**

PŘÍKLADY

Město **Stockholm** schválilo v roce 2005 antidiskriminační doložku pro všechny veřejné zakázky na zboží a služby. Tato doložka zavazuje všechny dodavatele k dodržování příslušných protidiskriminačních zákonů a poskytování písemných hlášení (na vyžádání) týkajících se veškerých přijatých opatření. Dodavatelé jsou povinni zajistit, aby subdodavatelé splňovali stejné požadavky. Pokud dodavatel v tomto směru nevyhovuje, město má právo s ním rozvázat smlouvu.

Město **Gent** bylo v roce 2010 prvním belgickým městem, které schválilo antidiskriminační doložku u smluv se všemi dodavateli; tato doložka požaduje, aby každá smluvní společnost:

- bojovala proti jakékoli formě diskriminace z důvodu pohlaví, národnosti, rasové příslušnosti, barvy pleti, etnického původu, věku, sexuální orientace, politického přesvědčení, jazyka, zdravotního stavu, postižení, fyzických nebo genetických vlastností nebo společenského původu.
- byla všem přístupná
- na pracovišti zamezovala diskriminujícímu chování
- respektovala všechny zákony týkající se zákazu diskriminace a rovných práv
- vyžadovala stejné chování od všech subdodavatelů

Tato doložka je součástí politiky udržitelnosti veřejných zakázek, podle níž by maximální hodnota získaná za určitou finanční částku měla znamenat optimální kombinaci celkových životních nákladů a výhod; tato zásada tedy zahrnuje sociální, environmentální i jiné cíle a jejím záměrem je zapracovat do smluv veřejné hodnoty.

SLEDOVÁNÍ A HODNOCENÍ

11

Město sleduje přístup migrantů ke všem klíčovým službám (poskytovaným městem i externími zprostředkovateli), vyhodnocuje výsledky a přijímá potřebná opatření.

Aby se zajistilo, že antidiskriminační strategie skutečně funguje, a za účelem stanovení slabých míst by městský úřad měl vyhodnotit, nakolik migranti, v porovnání s celkovou populací, služby využívají a jak jsou s nimi spokojeni. Potřebné informace může být obtížné získat - například pokud služby neposkytuje přímo město, nebo v zemích, kde prováděné průzkumy takové informace neposkytují (třeba proto, že v dané zemi není zvykem uvádět etnickou příslušnost nebo zemi původu). Sběr informací tedy může vyžadovat inovativní metody, vyvinuté městem ve spolupráci s místními partnery.

POMOCNÉ OTÁZKY

- **Provádí vaše město pravidelné průzkumy týkající se zkušeností migrantů a diskriminace, se kterou se případně setkávají?**
- **Zohledňují se tyto průzkumy v procesech plánování?**
- **Sleduje vaše město přístup ke službám, včetně zaměstnání v městské správě s ohledem na migranty jako cílovou skupinu?**
- **Analyzujete pravidelně výsledky průzkumů a monitorování?**
- **Tvoří analýzy součást širšího hodnocení postupů vašeho města?**
- **Vedou tyto analýzy a hodnocení ke změnám ve vašem městě?**

PŘÍKLAD

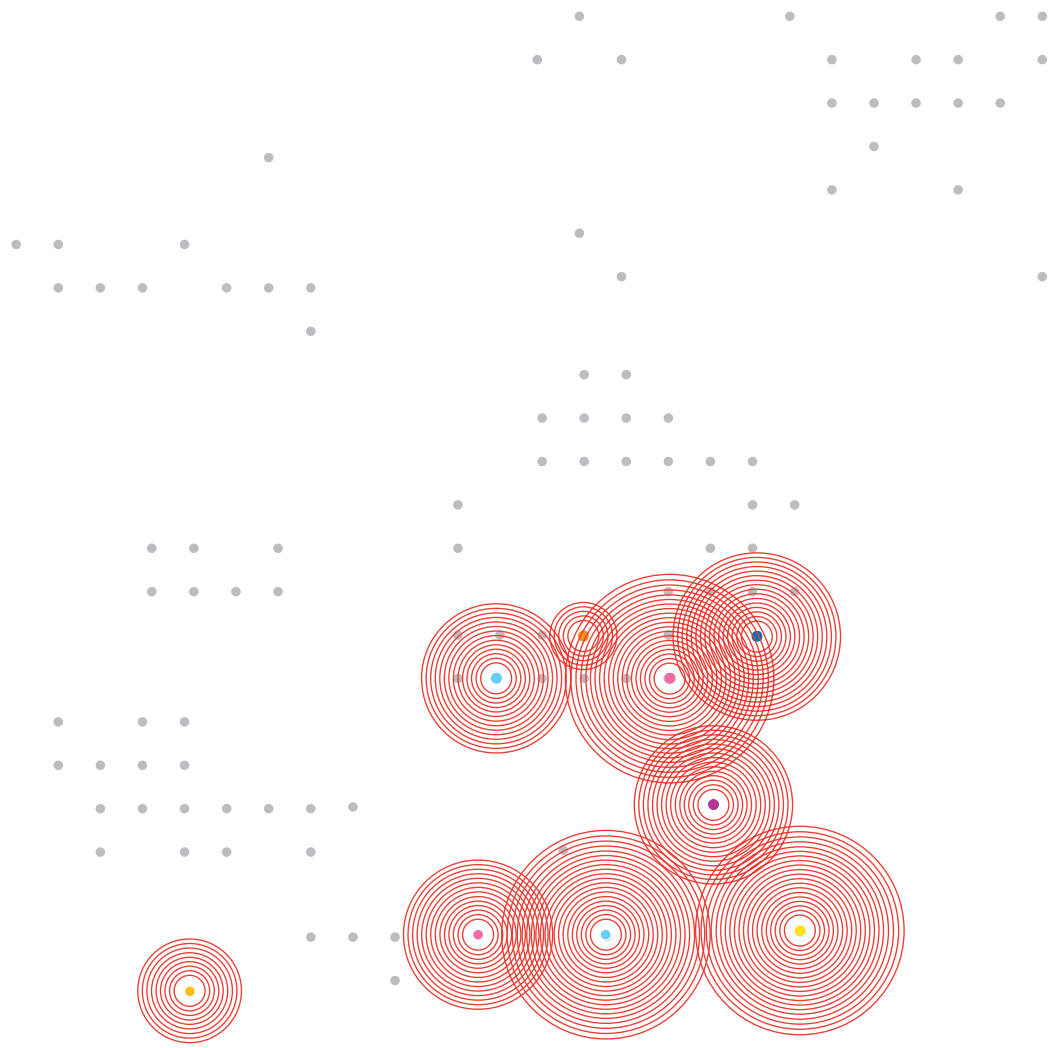
Město **Kodaň** využívá širokou řadu mechanismů ke zjištění stavu diskriminace ve své populaci. Město provádí každoroční průzkum zaměřený na diskriminaci, který zjišťuje zkušenosti občanů s diskriminací. V minulosti se zjistilo, že u mladých lidí odlišného etnického původu je téměř třikrát pravděpodobnější, že zažijí diskriminaci, než u Dánů. Město kromě toho shromažďuje informace o diskriminačním jednání prostřednictvím svého ombudsmana, horké linky a anonymního internetového portálu. Tak se získává ucelený obraz o aktuální situaci, a město může snáze řešit stávající nebo potenciální problémy.

Kontextové faktory

Následuje seznam faktorů, které mohou ovlivnit schopnost vašeho města splnit standard. Při používání sady nástrojů můžete pomocí faktorů vysvětlit konkrétní kontext, v němž město funguje za účelem dosažení evropského standardu.

KONTEXTOVÝ FAKTOR	TENTO FAKTOR MŮŽE ZAHRNOVAT:
• Národní legislativa a politiky	Rozdělení kompetencí mezi centrální a městskou správu; předpisy omezující pravomoc města k poskytování služeb migrantům, nebo způsoby jejich poskytování.
• Dostupnost dat	Omezení zdrojů kvantitativních dat - nebo kvalitativních informací dle situace.
• Migrující populace	Historie migrace včetně posledních změn; složení současné migrující populace (např. jazykové požadavky, rozmanitost, pouta se zemí předchozího pobytu).
• Trh práce a jiné ekonomické podmínky	Míry nezaměstnanosti a kvalifikační požadavky místních zaměstnavatelů, příležitosti k samostatné výdělečné činnosti.
• Prostředky města	Dostupnost finančních prostředků na integraci; změny v rozpočtu.
• Politická situace města	Politická kontrola v rámci městské správy; její politika migrace a integrace; volební perspektiva.
• Občanská společnost ve městě	Stupeň rozvoje občanské společnosti ve městě - organizace řízené migranty i jiné; míra zapojení do komunálního rozhodování.

O projektu MIXITIES:

MIXITIES byl projektem vzájemného učení, který probíhal od konce roku 2010 do května 2012 a jehož prostřednictvím města zjistila, jak mohou nejlépe realizovat své závazky uvedené v Chartě Integrovaných měst sítě EUROCITIES. Projekt se zabýval třemi tématy Charty a připravil podrobný srovnávací standard pro hlavní složky a osvědčené postupy pro každou z těchto oblastí. Standardy se pak použily k posouzení skutečné situace v evropských městech formou vzájemného přezkoumání.

Hostitelské město vždy navštívil tým partnerských posuzovatelů, který mu sdělil jeho silné a slabé stránky a porovnal jeho integrační snahy se standardem. Provádění srovnávání „naživo“, v každém městě navíc umožnilo standard vyzkoušet, zdokonalit a vyvinout z něj sady nástrojů, které pak evropská města použijí jako účinné nástroje k implementaci Charty.

Projekt MIXITIES realizovalo konsorcium koordinované sítě EUROCITIES, 16 místních samospráv z 12 členských států EU, stejně jako i odborníci z berlínského senátu pro integraci a migraci a organizace MigrationWork CIC.

Jak se sady nástrojů Integrovaných měst vztahují k širšímu kontextu EU?

Evropský integrační program 2011 uznává úlohu EU při poskytování rámce pro sledování, standardizaci a výměnu osvědčených postupů integrace migrantů na různých správních úrovních. Sady nástrojů EUROCITIES doplňují evropské integrační moduly.

Tyto sady nástrojů, srovnávací standardy a moduly v oblasti integrace migrantů (spolu s moduly vyvinutými v rámci jiných projektů a sítí) ukazují trvalý závazek mnoha veřejných orgánů a nevládních organizací vzájemně se učit, a posuzují a zdokonalují zásady integrace migrantů v Evropě.

Square de Meeûs 1
1000 Brusel
Belgie
Tel.: +32 2 552 08 88
info@eurocities.eu
www.eurocities.eu

